

Fiszka zespołu badawczego w ramach

Obserwatorium Procesów Miejskich i Metropolitalnych

Nazwa zespołu badawczego	Zespół ds. partycypacji, społ. obywatelskiego i konsultacji społecznych
Członkowie zespołu	dr hab. Tomasz Nawrocki, prof. UŚ (Wydział Nauk Społecznych) dr hab. Zbigniew Zagąła, prof. UŚ (Wydział Nauk Społecznych) dr Agata Zygmunt (Wydział Nauk Społecznych) dr Barbara Rożałowska (Wydział Organizacji i Zarządzania, PŚl.) dr Magdalena Półtorak (WPIA UŚ) dr Joanna Wróblewska-Jachna (Wydział Zarządzania i Transportu ATH) dr Agnieszka Sobol (Katedra Gospodarki Przestrzennej i Środowiskowej UE) dr Adam Polko (Katedra Gospodarki Przestrzennej i Środowiskowej UE)
Koordynator	dr hab. Krzysztof Bierwiazzonek, prof. UŚ Wydział Nauk Społecznych e-mail: krzysztof.bierwiazzonek@us.edu.pl
Katalog usług oferowanych przez zespół	<ul style="list-style-type: none"> - projektowanie procesu konsultacji społecznych - prowadzenie konsultacji społecznych - badania i analiza stanu społeczeństwa obywatelskiego i uwarunkowań jego funkcjonowania - badania i analizy kapitału społecznego w wymiarze lokalnym, miejskim i regionalnym - badania i analizy funkcjonowania miejskich przestrzeni publicznych (w oparciu o zróżnicowane metody i techniki badawcze) - badania wizerunku (miast, instytucji, regionu) - wykłady, prelekcje poświęcone problematyce społeczeństwa obywatelskiego, partycypacji i funkcjonowaniu miejskich przestrzeni publicznych; - opracowywanie programów edukacyjnych dotyczących społeczeństwa obywatelskiego i postaw prospołecznych

<p>Krótki opis doświadczenia każdego członka zespołu</p>	<p>Zainteresowania naukowe:</p> <p>Krzysztof Bierwiaczonek: socjologia miasta, funkcjonowanie przestrzeni publicznych, społeczne znaczenie przestrzeni publicznych, mechanizmy partycypacyjne w tworzeniu przestrzeni publicznych, kapitał społeczny w rozwoju lokalnym i regionalnym.</p> <p>Tomasz Nawrocki: socjologia miasta i przestrzeni, tożsamość miasta i przestrzeni, problemy lokalności i rozwoju lokalnego oraz przemiany Górnego Śląska</p> <p>Zbigniew Zagała: problematyka społeczeństwa obywatelskiego i kultury obywatelskiej, procesy stowarzyszeniowe mieszkańców Górnego Śląska, problemy socjologii kultury, procesy tworzenia, zmian i reprodukcji struktur społecznych wybrane zagadnienia regionu Górnego Śląska i jego mieszkańców</p> <p>Agata Zygmunt: społeczeństwo obywatelskie – obywatelstwo lokalne, aktywność społeczna kobiet, zaangażowanie społeczne młodzieży, kapitał społeczny w społecznościach lokalnych</p> <p>Barbara Rożałowska: socjologia miasta i społeczności lokalnych, partycypacja społeczna, wizerunek miasta, miejskie wspólnoty wirtualne, smart citizen.</p> <p>Agnieszka Sobol: zagadnienia zrównoważonego rozwoju miast. Posiada kilkunastoletnie doświadczenie w pracy dydaktycznej i naukowej oraz we współpracy z samorządem terytorialnym. Zaangażowana w podnoszenie świadomości obywatelskiej i ekologicznej.</p> <p>Publikacje naukowe członków zespołu powiązane z działalnością zespołu</p> <p>Krzysztof Bierwiaczonek, 2010, Między entuzjazmem i sceptycyzmem. „Metropolia śląsko-zagłębiowska” w świetle badań socjologicznych z lat 2006-2008, w: Robert Pyka (red.), Sposób na metropolię. Idee a społeczne oczekiwania wobec projektu utworzenia śląsko-zagłębiowskiej metropolii, Katowice, Urząd Miejski w Katowicach, Rada Samorządu Studenckiego Międzynarodowej Szkoły Nauk Politycznych Uniwersytetu Śląskiego, Katowice, s.91-104.</p> <p>Krzysztof Bierwiaczonek, 2009, <i>Wybrane wymiary regionalnego ładu przestrzennego i ich społeczne oceny</i>, w: Marek S. Szczepański, Zbigniew Zagała (red.) <i>Chaos oswojony? Województwo śląskie i jego społeczne metamorfozy</i>, Katowice, Wydawnictwo Gnome, Uniwersytet Śląski, 2009, s. 92-112.</p> <p>Krzysztof Bierwiaczonek, 2015, <i>Przestrzeń publiczna jako przestrzeń tożsamości miasta. Szansa czy balast dla rozwoju miasta?</i>, „Acta</p>
--	--

	<p>Universitatis Lodziensis. Folia Sociologica” 54 (2015), s. 61-78.</p> <p>Krzysztof Bierwiazzonek, Barbara Lewicka, Tomasz Nawrocki; 2012, <i>Rynki, malle i cmentarze. Przestrzeń publiczna miast śląskich w ujęciu socjologicznym</i>; Wydawnictwo NOMOS; Kraków, ss: 274.</p> <p>Krzysztof Bierwiazzonek, 2016, <i>Społeczne znaczenie miejskich przestrzeni publicznych</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice, s. 260</p> <p>Zbigniew Zagała, 2006: <i>Samodzielni, samorządni, gospodarni. Bojszowy i Wyry – ocena pierwszej dekady. Śląskie Wydawnictwa Naukowe Wyższej Szkoły Zarządzania i Nauk Społecznych w Tychach, Tychy, ss. 142, ISBN 83-89055-34-1.</i></p> <p>Zbigniew Zagała, 2014: <i>Obywatele lokalni i kosmopolityczni. Tradycje i współczesność aktywności stowarzyszeniowej mieszkańców Górnego Śląska</i>. Studio Noa, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice, ss. 275, ISBN 978-83-60071-71-7.</p> <p>Zbigniew Zagała, 2007: <i>Partner, konkurent... Organizacje społeczne w opiniach władz samorządowych gmin województwa śląskiego</i>, w: A. Kracher, R. Morawski [red.], <i>Organizacje pozarządowe w społeczeństwie obywatelskim</i>, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu, Racibórz, ss. 58-72, ISBN 978-83-60730-09-6.</p> <p>Zbigniew Zagała, 2008: <i>Kapitał społeczny. Jedna kategoria pojęciowa – wiele kontrowersji</i>, w: <i>Kapitały ludzkie i społeczne a konkurencyjność regionów</i>. M. S. Szczepański, K. Bierwiazzonek, T. Nawrocki [red.], Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice, ss. 29-44, ISSN 0208-6336, ISBN 978-83-226-1738-0.</p> <p>Zbigniew Zagała, 2008: <i>Miejskie społeczeństwo obywatelskie i jego przemiany</i>, w: <i>Społeczeństwo obywatelskie. Między ideą a praktyką</i>, A. Kościański, W. Misztal [red.], Instytut Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk, Polskie Towarzystwo Socjologiczne, Warszawa, ss. 219-234, ISBN 978-83-7388-168-6.</p> <p>Zbigniew Zagała, 2009: <i>Kapitał społeczny w teorii i praktyce. Więcej pytań niż odpowiedzi</i>, w: <i>Kapitał społeczny. Partycypacja obywatelska. Rozwój lokalny</i>, E. Psyk-Piotrowska [red.], Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, ss. 9-20, ISBN 978-83-7525-265-1.</p> <p>Zbigniew Zagała, 2009: <i>W drodze do dojrzałego społeczeństwa obywatelskiego?</i>, w: <i>Chaos oswojony? Województwo śląskie i jego społeczne metamorfozy</i>, M. S. Szczepański, Z. Zagała [red.], Wydawnictwo Gnome, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice, ss. 76 – 91, ISBN 978-83-87819-05-7.</p> <p>Zbigniew Zagała, 2016: <i>Aktywność społeczna i obywatelska mieszkańców gminy Wyry</i>. W: <i>Gmina Wyry w ekonomiczno-socjologicznym zwierciadle</i>. U. Swadźba, S. Swadźba, Z. Zagała, „Śląsk” Wydawnictwo Naukowe. Katowice. ss. 65-131, ISBN 978-83-7164-899-1.</p> <p>Agata Zygmunt, <i>Moje miasto, moje problemy? Rzecz o zaangażowaniu społecznym mieszkańców miasta</i>, s.111-128 (w:) <i>Praca, rodzina, obowiązki</i>,</p>
--	---

	<p><i>czas wolny, czyli o stylu życia mieszkańców Rybnika</i>, (red.) Urszula Swadźba, Katowice, Wydawnictwo Gnome, 2007, ISBN 978-83-87819-35-4.</p> <p>Agata Zygmunt, <i>System wartości rybniczian</i>, s. 45-69, (w:) <i>Śląski świat wartości. Z badań empirycznych w Rybniku</i>, (red.) Urszula Swadźba, Katowice, Wydawnictwo Gnome, 2008, ISBN 978-83-87-819-05-9.</p> <p>Agata Zygmunt, <i>Czy społeczeństwo obywatelskie ma płęć? Rzecz o aktywności społecznej śląskich kobiet – casus Rybnika</i>, s. 107-121, (w:) <i>Praca czy rodzina? Dylematy kobiet śląskich</i>, (red.) U. Swadźba, Katowice, Wydawnictwo Gnome, 2009, ISBN 978-83-87819-22-4.</p> <p>Agata Zygmunt, <i>Obywatelskie transformacje na Górnym Śląsku</i>, s. 115-144, w: <i>20 lat transformacji w aspekcie regionalnym. Śląsk. Refleksje socjologów</i>, red. U. Swadźba, Katowice, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2011, ISSN 0208-6336, ISBN 978-83-226-2022-9.</p> <p>Jolanta Klimczak-Ziółek, Agata Zygmunt, <i>Kobiece – lokalne – obywatelskie. Postawy Ślążaczek wobec aktywności społecznej na przykładzie mieszkańek Rybnika</i>, s. 151-174, w: <i>O pożytkach z badań z dziedziny socjologii i antropologii polityki. Próby refleksji</i>, red. J. Wódz, Katowice, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2012, ISSN 0208-6336, ISBN 978-83-226-2010-6.</p> <p>Agata Zygmunt, <i>W stronę obywatelstwa lokalnego</i>, s. 158-168, (w:) <i>Ład społeczny i jego przedstawienia</i>, red. T. Nawrocki, W. Świątkiewicz, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2016, ISSN 0208-6336, ISBN 978-83-8012-813-2.</p> <p>Barbara Rożałowska, <i>Sieci społeczne i stosunki sąsiedzkie w społeczności lokalnej osiedla Zandka</i>. [w:] Niezabitowski M., Rożałowska B., (red.) <i>Ludzie i instytucje w procesie przemian miejskiej społeczności lokalnej: studium socjologiczne na przykładzie osiedla Zandka w Zabrze</i>, Wyd. Politechniki Śląskiej, Gliwice 2010.</p> <p>Barbara Rożałowska, <i>Tradycja i współczesność – przemiany obszarów kulturowych dawnych osiedli patronackich w postindustrialnym mieście</i>, „<i>Studia Etnologiczne i Antropologiczne</i>”, T.13, 2013.</p> <p>Barbara Rożałowska, <i>Prawo do miasta a budżet obywatelski – refleksje na temat idei i praktyki partycypacji społecznej w Polsce</i>, [w:] Kuzior A. (red.) <i>Globalne konteksty poszanowania praw i wolności człowieka</i>, T.6, Wyd. Katedry Stosowanych Nauk Społecznych Politechniki Śląskiej, Gliwice</p> <p>Barbara Rożałowska, <i>Zrównoważony rozwój w przestrzeni społecznej polskich metropolii</i>. <i>Zesz. Nauk. PŚl., Org. Zarz.</i> 2015 z. 85.</p> <p>Barbara Rożałowska, <i>Smart citizen – społeczności miejskie w procesie budowania „inteligencji” miasta</i>, <i>Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej</i>, seria WOIZ, z. 95, 2016.</p> <p>Barbara Rożałowska, <i>Miejskość w działaniu. O innowacyjnej aktywności miejskich stowarzyszeń w internecie</i>, [w:] T. Herudziński, P. Swacha (red.), <i>Społeczności lokalne wobec wyzwań współczesności</i>, Wyd. SGGW,</p>
--	--

	<p>Warszawa 2016.</p> <p>Barbara Rożałowska, Prawo do miasta - społeczna konstrukcja idei miejskości w przestrzeni internetu, [w:] M.Szalbot, G. Odoj (red.) Między ładem a żywiołem – człowiek w przestrzeni społecznej i kulturowej współczesnego miasta, „Studia Etnologiczne i Antropologiczne” T. 15. Wyd. UŚ, Katowice 2015.</p> <p>Sobol A., Rzeńca A., (2018) Budżet partycypacyjny jako narzędzie polityki rozwoju małych miast województwa śląskiego i łódzkiego, Space, Society, Economy, 24, http://dx.doi.org/10.18778/1733-3180.24.06, 91-104.</p> <p>Sobol A., (2018) Rola mieszkańców w budowaniu miejskiej gospodarki obiegu zamkniętego, red. I. Sztangret, K. Setlak, Gospodarka Zrównoważona w działaniach przedsiębiorstw sektora usług komunalnych. Konkurencja-kooperacja-przyszłość. Nauka dla praktyki, Infomax, Katowice, ISBN 978-83-66086-00-5, 64-73.</p> <p>Sobol A. (2018) Odpowiedzialność, oszczędność i współdziałanie - nowe oblicza postępu, Kwartalnik Urzędu Patentowego, 1/35/2018, Warszawa, ISSN 2081-5964, 68-71.</p> <p>Rzeńca A., Sobol A. (2018) Dysfunkcje i bariery budżetowania obywatelskiego – analiza małych miast województwa śląskiego i łódzkiego, Kwartalnik Trzeci Sektor, Instytut Spraw Publicznych, SGH, Warszawa, ISSN 1733-2265, DOI:10.26368/17332265-043-3-2018-1, 34-48.</p> <p>Sobol A. (2018) „Siła tłumu” - crowdsourcing i crowdfunding w zrównoważonym rozwoju miast, red. A. Pluszyńska, A. Szopa, Crowdfunding w Polsce, Uniwersytet Jagielloński, Kraków, ISBN 978-83-233-4415-5, 225-237.</p> <p>Sobol A. (2018) Moje, nasze, czyje? – postrzeganie miasta jako dobra wspólnego, red. A. Klasik, F. Kuźnik, Rozwój lokalny i regionalny: teorie i zastosowania, KPZK, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, Warszawa, ISBN 978-83-63563-51-6, 275-283.</p> <p>Bernaciak A., Rzeńca A., Sobol A. (2018) „New” Public Urban Space: Citizens’ Initiatives in Participatory Budgeting in Katowice, Łódź and Poznań, "Miscellanea Geographica – Regional Studies on Development" Vol. 22 No.4, ISSN: 2084-6118, DOI: https://doi.org/10.2478/mgrsd-2018-0028.</p> <p>Udział w projektach związanych z działalnością zespołu</p> <p>Krzysztof Bierwiazzonek, Tomasz Nawrocki: „Rewitalizacja społeczna przestrzeni publicznych – ulica Majakowskiego w Dąbrowie Górniczej”, 2012-2013, projekt realizowany na zlecenie Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej we współpracy z Agencją Media Partner, w ramach projektu współautorstwo i współprowadzenie konsultacji społecznych oraz przygotowanie raportu z części badawczej i konsultacyjnej.</p> <p>Krzysztof Bierwiazzonek, Tomasz Nawrocki: „Wizerunek wewnętrzny i zewnętrzny miasta Bieruń”, 2016, badania socjologiczne realizowane dla potrzeb stworzenia strategii promocji miasta Bieruń, badania realizowane</p>
--	--

	<p>na zlecenie firmy „Pimedia” we współpracy z Urzędem Miejskim w Bieruniu.</p> <p>Krzysztof Bierwiazzonek: „Mój jest ten kawałek parku. Partycypacja dla przyrody w mieście”, 2014-2015, badania społeczne będące częścią projektu konsultacji społecznych związanych z rewitalizacją parków Podłęże i Lotników w Jaworznie, projekt realizowany na zlecenie Pracowni Projektowej MSDesign i Urzędu Miejskiego w Jaworznie</p> <p>Krzysztof Bierwiazzonek, Agata Zygmunt: „Miejskie narracje przestrzenne, rozdział 1: Szopienice” 2011 – projekt działań społeczno-urbanistycznych w katowickiej dzielnicy Szopienice, projekt organizowany i finansowany przez: Stowarzyszenie Architektów Polski i Instytucję Kultury – Katowice Miasto Ogrodów.</p> <p>Krzysztof Bierwiazzonek, Barbara Lewicka, Karolina Wojtasik: „Społeczna percepcja przestrzeni publicznej miasta Tychy”, 2009, badania socjologiczne realizowany na zlecenie Pracowni Planowania Przestrzennego i Architektonicznego w Tychach dla potrzeb przygotowania Studium Zagospodarowania Przestrzennego miasta Tychy.</p> <p>Zbigniew Zagała: Zespołowy projekt badawczy: „Województwo katowickie 1989-1997 – adaptacja do zmian, zrealizowany w latach 1997-1998, sfinansowany ze środków UŚ. Charakter udziału w projekcie – wykonawca.</p> <p>Zbigniew Zagała: Zespołowy projekt badawczy: <i>Kapitał kulturowy i społeczny a rozwój lokalny i regionalny. Przypadek Tychów</i>, zrealizowany w latach 2000-2001, sfinansowany ze środków WSZiNS w Tychach. Charakter udziału w projekcie – wykonawca.</p> <p>Zbigniew Zagała: Zespołowy projekt badawczy: <i>Razem i osobno. Społeczności regionalne wobec skutków reformy administracyjnej z 1999 roku. Przypadek Bielska-Białej, Częstochowy, Katowic, Opola</i>, zrealizowanego w 2003 roku, sfinansowany ze środków UŚ w Katowicach, WSZiNS w Tychach, AT-H w Bielsku-Białej, WSP w Częstochowie, Uniwersytet Opolski. Charakter udziału w projekcie – wykonawca.</p> <p>Zbigniew Zagała: Indywidualny projekt badawczy zatytułowany: <i>Samodzielni, samorządni, gospodarni. Bojszowy, Wiry i Gostyń – ocena pierwszej dekady</i>, zrealizowany w 2003 roku, sfinansowany przez WSZiNS w Tychach. Kierownik projektu.</p> <p>Zbigniew Zagała: Zespołowy projekt badawczy: <i>Między regulacją a spontanicznością. Przemiany ładu społecznego w okresie transformacji ustrojowej. Przypadek województwa śląskiego</i>, zrealizowany w latach 2007-2008, sfinansowany ze środków UŚ. Charakter udziału w projekcie – sekretarz naukowy projektu i wykonawca.</p> <p>Zbigniew Zagała: Zespołowy projekt badawczy: <i>Katowice. Miasto i jego mieszkańcy</i>, zrealizowany w latach 2008-2009, sfinansowany przez Urząd Miasta Katowice. Charakter udziału w projekcie – wykonawca.</p> <p>Zbigniew Zagała: Projekt badawczy własny Nr N N 116 136539, zatytułowany: <i>Obywatele lokalni i kosmopolityczni. Kto tworzy górnośląskie społeczeństwo obywatelskie?</i>, realizowany w latach 2010-2014,</p>
--	--

	<p>finansowany przez Narodowe Centrum Nauki. Kierownik projektu.</p> <p>Zbigniew Zagała: Zespołowy projekt badawczy: <i>Sosnowiec. Socjologiczny portret mieszkańców miasta</i>, zrealizowany w latach 2012-2013, sfinansowany przez Muzeum w Sosnowcu. Charakter udziału w projekcie – wykonawca.</p> <p>Agata Zygmunt: Członkini zespołu realizującego coroczne badania zainteresowanie mieszkańców Rudy Śląskiej sprawami miasta oraz przepływem informacji miejskich, na zlecenie Urzędu Miasta Ruda Śląska, udział w tworzeniu koncepcji badań, koordynowanie badań oraz współautorstwo raportu z badań (2012-2016)</p> <p>Agata Zygmunt: Członkini zespołu realizującego projekt badawczy „Obywatel EDI – Edukacja i Działalność Informacyjna na rzecz aktywnego społeczeństwa obywatelskiego w województwie śląskim” (lider projektu: Międzynarodowy Instytut Dialogu i Tolerancji im. Jana Karskiego); udział w tworzeniu koncepcji badań oraz w przygotowaniu raportu z badań (2014-2015).</p> <p>Agata Zygmunt: Członkini zespołu realizującego projekt „Potencjał-diagnoza-działanie” (lider projektu: Wodzisławskie Centrum Kultury), finansowanego w ramach programu „Dom Kultury+ Inicjatywy Lokalne 2014” Narodowego Centrum Kultury, nr 48795/14, udział w tworzeniu koncepcji badań oraz w przygotowaniu raportu z badań (2014).</p> <p>Agata Zygmunt: Członkini zespołu (z ramienia partnera projektu, Uniwersytetu Śląskiego), realizującego projekt innowacyjny testujący (lider projektu: Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach) finansowany z EFS w ramach Priorytetu VII Promocja integracji społecznej, Działanie 7.2 Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej, Poddziałanie 7.2.1 Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, UDA-POKL.07.02.01-24-001/11: „Śląskie wyzwania”, współautorka modelu aktywizacji zawodowej i integracji społecznej kobiet w rodzinach górniczych, współautorka strategii wdrażania projektu innowacyjnego testującego, współautorka poradnika wdrażania modelu (2012-2014).</p> <p>Barbara Rożałowska – projekt naukowo-badawczy prowadzony przez Katedrę Stosowanych Nauk Społecznych i Urząd Miasta Zabrze, finansowany przez UM Zabrze: „Ludzie i instytucje w procesie przemian miejskiej społeczności lokalnej: studium socjologiczne na przykładzie osiedla Zandka w Zabrzu”, 2010.</p> <p>Barbara Rożałowska - zespołowy projekt badawczy (z warsztatami dla studentów i mieszkańców) prowadzony przez Politechnikę Śląską i Urząd Miasta Wisła: „Obraz i funkcja przestrzeni publicznej centrum Wisły: diagnoza problemów i poszukiwanie rozwiązań modelowych”, 2017.</p> <p>Agnieszka Sobol - zespołowy projekt badawczy, prowadzony wraz z M.</p>
--	---

	<p>Krakowiak-Drzewiecka: „Wpływ aktywności obywatelskiej na politykę inwestycyjną samorządów gminnych w Polsce”, 2016-2018</p>
--	--